

1. Zadania do wykładu
Analiza IB
R. Szwarc

1. Dowieść, że

$$|a \sin \alpha + b \cos \alpha| \leq \sqrt{a^2 + b^2}.$$

2. Stosując zasadę indukcji matematycznej udowodnić następujące równości:

$$1^2 + 2^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}.$$

$$1^3 + 2^3 + \dots + n^3 = (1 + 2 + \dots + n)^2.$$

3. Udowodnić nierówność Bernoulli'ego:

$$(1 + x_1)(1 + x_2) \dots (1 + x_n) > 1 + x_1 + x_2 + \dots + x_n,$$

gdzie $n \geq 2$ oraz $x_1, x_2, \dots, x_n$ są niezerowymi liczbami tego samego znaku większymi od -1 . Wywnioskować, że

$$(1 + x)^n \geq 1 + nx$$

dla $x > -1, x \neq 0$.

3. Wykazać, że

$$n! < \left(\frac{n+1}{2}\right)^n.$$

Wskazówka. Użyć nierówności

$$\left(\frac{k+1}{k}\right)^k = \left(1 + \frac{1}{k}\right)^k \geq 2.$$

4. Pewne stwierdzenie o liczbach naturalnych $T(n)$ spełnia: z $T(n)$ wynika $T(n+2)$ oraz z $T(n)$ wynika $T(n-3)$. Ponadto $T(1)$ jest prawdziwe. Pokazać prawdziwość $T(n)$ dla każdej liczby naturalnej n .
- *5. Pewne stwierdzenie o liczbach naturalnych $T(n)$ ma następujące własności. Z $T(n)$ wynika $T(2n)$ oraz z $T(n)$ wynika $T(n-5)$ dla $n \geq 6$. Ponadto $T(1)$ jest prawdziwe. Czy $T(n)$ jest prawdziwe dla każdej liczby naturalnej n ?
- *6. Pewne stwierdzenie o liczbach naturalnych $T(n)$ ma następujące własności. Z $T(n)$ wynika $T(2n)$ oraz z $T(n)$ wynika $T(n-5)$ dla $n \geq 6$. Ponadto $T(1)$ i $T(5)$ są prawdziwe. Pokazać prawdziwość $T(n)$ dla każdej liczby naturalnej n . **Wskazówka:** Pokazać, że każdą liczbę naturalną n niepodzielną przez 5 można przedstawić w postaci $2^k - 5l$ dla pewnych liczb całkowitych $k \geq 1$ i $l \geq 0$.
7. Wyznaczyć kres górny i dolny zbioru ułamków dziesiętnych postaci $0,88\dots 8$. Czy zbiór ten posiada element największy?
8. Wyznaczyć kres górny i dolny zbioru liczb postaci

$$\frac{(n+m)^2}{2^{nm}},$$

gdzie n i m są liczbami naturalnymi? Czy zbiór ten posiada element największy?

9. Udowodnić, że nie istnieje liczba wymierna, której kwadrat wynosi 6. Które liczby naturalne są kwadratami liczb wymiernych ?
10. Pokazać, że liczba $\sqrt{2} + \sqrt{3}$ jest niewymierna.
11. Pokazać, że liczba $\sqrt{n} + \sqrt{m}$, gdzie $n, m \in \mathbb{N}$, jest wymierna tylko wtedy, gdy składniki są liczbami wymiernymi.
- *12. Pokazać, że liczba $\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{5}$ jest niewymierna. **Wskazówka:** Podnieść dwukrotnie do kwadratu.
- *13. Pokazać, że liczba $\sqrt{2} + \sqrt[3]{3}$ jest niewymierna.
14. Pokazać, że suma liczby niewymiernej i wymiernej jest liczbą niewymierną. Czy suma liczb niewymiernych musi być niewymierna?
15. Czy liczba $\log_2 3$ jest wymierna ? A liczba $\log_{\sqrt{5}-2}(4\sqrt{5} + 9)$?
16. Znaleźć liczbę niewymierną pomiędzy $2/3$ i $3/4$. Ogólniej, wskazać liczbę niewymierną pomiędzy p/q i r/s , gdzie $p, q, r, s \in \mathbb{N}$ oraz $ps < rq$.
17. Wskazać liczbę wymierną pomiędzy $1/(2\sqrt{3})$ oraz $1/\sqrt{5}$ oraz liczbę niewymierną pomiędzy $2/\sqrt{5}$ i $3/\sqrt{10}$.
18. Pokazać, że pomiędzy dwiema liczbami niewymiernymi znajduje się liczba wymierna i oraz niewymierna.
- *19. Pokazać, że dla dowolnej liczby naturalnej n niepodzielnej przez 2 i 5 pewna liczba postaci $99 \dots 9$ jest podzielna przez n . **Wskazówka:** Zbadać reszty z dzielenia przez n liczb 10^k , dla zmieniającego się wykładnika $k \geq 0$. Wskazać tę liczbę dla $n = 7$. Pokazać, że dla dowolnej liczby naturalnej n niepodzielnej przez 2 i 5 pewna liczba postaci $11 \dots 1$ jest podzielna przez n .
20. Pokazać, że poniższe rozwinięcia dziesiętne odpowiadają liczbom niewymiernym.

$$0,1,01001000100001\dots, \quad 0,123\dots8910111213\dots192021\dots$$